

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 24 września 2020 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego

(druk nr 204)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego wprowadza korekty w organizacji i funkcjonowaniu centrów powiadamiania ratunkowego (CPR), reorganizuje system szkoleń pracowników centrów powiadamiania ratunkowego, wprowadza nadzór nad pracą centrów i pracowników CPR, oraz reguluje zagadnienia związane z funkcjonowaniem aplikacji mobilnej „Alarm 112”, służącej do przekazywania zgłoszeń alarmowych w formie smsów.

W art. 2 w pkt 6-8 zaproponowano dodanie do ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego definicji określeń podmiot ratowniczy, podmiot pomocniczy i aplikacja mobilna.

Podmiot ratowniczy, to jednostka organizacyjna Policji i Państwowej Straży Pożarnej, dyspozytornia medyczna oraz podmiot, do którego zadań należy ochrona życia, zdrowia, bezpieczeństwa i porządku publicznego, mienia lub środowiska, zarejestrowany w systemie teleinformatycznym, którego numer telefoniczny jest obsługiwany w ramach systemu powiadamiania ratunkowego.

Przez podmiot pomocniczy należy przez rozumieć podmiot, do którego zadań należy ochrona życia, zdrowia, bezpieczeństwa i porządku publicznego, mienia lub środowiska, zarejestrowany w systemie teleinformatycznym, którego numer telefoniczny nie jest obsługiwany w ramach systemu powiadamiania ratunkowego.

Aplikacja mobilna, to aplikacja będąca częścią systemu teleinformatycznego umożliwiająca wysyłanie zgłoszeń alarmowych za pośrednictwem krótkich wiadomości tekstowych (sms) do centrum powiadamiania ratunkowego.

W art. 4 ustawy (art. 1 pkt 3 noweli), określono katalog zadań ministra właściwego do spraw administracji publicznej w systemie powiadamiania ratunkowego. Minister właściwy do spraw administracji publicznej:

- 1) planuje i organizuje system na terenie kraju oraz nadzoruje i koordynuje jego funkcjonowanie za pośrednictwem Krajowego Centrum Monitorowania Systemu Powiadamiania Ratunkowego;
- 2) określa limit operatorów numerów alarmowych, starszych operatorów numerów alarmowych, koordynatorów oraz koordynatorów-trenerów w poszczególnych centrach;
- 3) powołuje komisję odwoławczą od wyniku egzaminu dla operatorów numerów alarmowych;
- 4) zapewnia upowszechnianie wiedzy o numerach alarmowych;
- 5) publikuje na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw administracji publicznej statystyki dotyczące funkcjonowania systemu.

Na podstawie art. 8a ustawy (art. 1 pkt 7 noweli), obsługę zgłoszeń alarmowych wykonywać będą operatorzy numerów alarmowych, starsi operatorzy numerów alarmowych, koordynatorzy oraz koordynatorzy-trenerzy. Operator numerów alarmowych, starszy operator numerów alarmowych, koordynator oraz koordynator-trener podczas pełnienia obowiązków służbowych mają korzystać z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym.

W art. 16 ustawy (art. 1 pkt 10 noweli) wskazano wymagania kwalifikacyjne wobec operatorów numerów alarmowych, starszych operatorów numerów alarmowych, koordynatorów i koordynatorów-trenerów oraz zasady przeprowadzania szkoleń i egzaminów na te stanowiska.

W art. 18a ustawy (art. 1 pkt 13 noweli) określono katalog zadań Krajowego Centrum Monitorowania Systemu Powiadamiania Ratunkowego (KCMSPR). Do zadań Centrum należało będzie:

- 1) utrzymanie i rozwój systemu teleinformatycznego;
- 2) zachowanie ciągłości funkcjonowania systemu teleinformatycznego;

- 3) przygotowywanie i prowadzenie szkoleń podstawowych dla operatorów numerów alarmowych;
- 4) przygotowywanie i prowadzenie szkoleń w ramach doskonalenia zawodowego dla operatorów numerów alarmowych, starszych operatorów numerów alarmowych, koordynatorów oraz koordynatorów-trenerów;
- 5) przygotowywanie i prowadzenie szkoleń dla kierowników centrum;
- 6) opracowywanie szczegółowego programu szkoleń:
  - a) podstawowych dla operatorów numerów alarmowych,
  - b) w ramach doskonalenia zawodowego dla operatorów numerów alarmowych, starszych operatorów numerów alarmowych, koordynatorów oraz koordynatorów-trenerów;
- 7) prowadzenie platformy szkoleniowej (e-learning) dla pracowników centrum;
- 8) nadzór nad przestrzeganiem procedur obsługi zgłoszeń alarmowych, w szczególności przez sporządzanie kwartalnej karty oceny pracy centrum;
- 9) współpraca międzynarodowa w zakresie funkcjonowania systemu;
- 10) działania związane z upowszechnianiem wiedzy o numerach alarmowych;
- 11) wykonywanie innych czynności mających na celu zapewnienie jednolitych standardów obsługi zgłoszeń alarmowych.

Osoby zatrudnione na stanowisku operatora numerów alarmowych, kierownika centrum powiadamiania ratunkowego, jego zastępcy i psychologa przed dniem wejścia w życie noweli, będą uznane za spełniające wymogi określone w nowych przepisach, przy czym będą one obowiązane uzupełnić te wymagania w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Krajowe Centrum Monitorowania Systemu Powiadamiania Ratunkowego zostanie utworzone w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw administracji publicznej

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy został wniesiony przez Radę Ministrów w dniu 17 lutego 2020 r. (druk sejmowy nr 260). Jego pierwsze czytanie miało miejsce na posiedzeniu Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych w dniu 20 lutego 2020 r., po czym projekt skierowano do dalszych prac w podkomisji.

Po drugim czytaniu na posiedzeniu Sejmu niezwłocznie przystąpiono do trzeciego czytania. Za przyjęciem ustawy głosowało 454 posłów, przy braku głosów przeciw i jednym głose wstrzymującym się.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) Zgodnie z art. 8a ust. 3 ustawy (art. 1 pkt 7 noweli), pierwsza umowa o pracę zawierana z osobą zatrudnianą na stanowisku operatora numerów alarmowych jest zawierana na okres próbny 6 miesięcy.

Jest to odstępstwo od wynikającej z art. 25 § 2 Kodeksu pracy zasady, w myśl której umowę o pracę na okres próbny zawiera się na czas nieprzekraczający 3 miesięcy.

Przyjęcie mniej korzystnego dla pracownika wyjątku od kodeksowej regulacji umowy na okres próbny powoduje, że nie znajdzie do niego zastosowania także art. 34 Kodeksu pracy stanowiący, że okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na okres próbny wynosi 3 dni robocze, jeżeli okres próbny nie przekracza 2 tygodni, 1 tydzień, jeżeli okres próbny jest dłuższy niż 2 tygodnie albo 2 tygodnie, jeżeli okres próbny wynosi 3 miesiące.

W tej sytuacji należy rozważyć powrót do kodeksowej koncepcji umowy o pracę na okres próbny albo uzupełnić regulację szczególną tej umowy o wskazanie okresu jej wypowiedzenia.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 7, w art. 8a w ust. 3 skreśla się wyrazy „6 miesięcy”;

albo

w art. 1 w pkt 7, w art. 8a dodaje się ust.4 w brzmieniu:

„4. Okres wypowiedzenia umowy, o której mowa w ust. 3 wynosi....”;

- 2) W myśl art. 16 ust. 1 pkt 5 ustawy (art. 1 pkt 10 noweli), operatorem numerów alarmowych może być osoba, która **korzysta z pełni praw publicznych**.

Art. 26 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym stanowi z kolei, że dyspozytorem medycznym może być osoba, która **posiada pełną zdolność do czynności prawnych**.

W związku z powyższym pojawia się pytanie, czy wymogi kwalifikacyjne odnośnie do obydwu tych zawodów nie powinny być w zakresie posiadania pełnej zdolności do

czynności prawnych takie same. Analogiczna uwaga dotyczy art. 16c ust. 2 pkt 2 i kierownika centrum powiadamiania ratunkowego.

- 3) Na podstawie art. 16c ust. 2 ustawy (art. 1 pkt 11 noweli), kierownikiem centrum może być osoba, która:
- 1) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w zakresie powiadamiania ratunkowego, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej lub ratownictwa medycznego;
  - 2) korzysta z pełni praw publicznych;
  - 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Analiza pkt 1 i 3 w art. 16c prowadzi do wniosku, że wymogi kwalifikacyjne wobec kierownika centrum sprawującego nadzór nad prawidłową realizacją pracy operatorów numerów alarmowych są niższe niż wymagania przewidziane dla samych operatorów.

Warunek posiadania co najmniej trzyletniego doświadczenia zawodowego w zakresie powiadamiania ratunkowego, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrony przeciwpożarowej lub ratownictwa medycznego jest na tyle nieostry, że nie wynika z niego choćby wymóg posiadania wykształcenia przewidzianego dla operatorów czy złożenia egzaminu, który musi zdać operator.

Z kolei niekaralność za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego (kierownik) obejmuje węższą kategorię czynów niż niekaralność za wszelkie przestępstwa umyślne (operator).

Analogiczne uwagi dotyczą zastępcy kierownika centrum (art. 16c ust. 3).

- 4) Zgodnie z art. 16c ust. 4 ustawy (art. 1 pkt 11 noweli), psychologiem centrum może być osoba, która spełnia warunki określone w ust. 2 pkt 2 i 3 oraz posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe w zakresie związanym z interwencjami kryzysowymi w rozumieniu art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, lub co najmniej dwuletnie doświadczenie w zakresie związanym z interwencjami kryzysowymi świadczonymi w innych instytucjach, w tym Policji, Państwowej Straży Pożarnej, systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz

innych podmiotach, które zatrudniają psychologów w celu świadczenia zadań z zakresu interwencji kryzysowej.

Literalna wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że psychologiem centrum może być osoba bez wykształcenia psychologicznego. Jeśli nie było to celowym założeniem, rozważyć należy przyjęcie poniższej poprawki.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 11, w art. 16c w ust. 4 po wyrazie „która” dodaje się wyrazy ”ma prawo wykonywania zawodu psychologa,”

Maciej Telec

Główny legislator